

PRIM MINISTRU

Doamnă vicepreședinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, precum și pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români*, inițiată de domnul senator USR Radu-Mihai Mihail împreună cu un grup de parlamentari USR (**Bp. 98/2023, L 192/2023**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 34 din *Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, cu modificările și completările ulterioare*, și vizează, în esență, ca în pașaportul simplu electronic ori în pașaportul simplu temporar, eliberat cetățeanului român care și-a stabilit domiciliul în străinătate, să fie inserată mențiunea „*adresei din țara de domiciliu*” și nu „*țara de domiciliu*” așa cum prevede legislația în vigoare.

Totodată se prevede și completarea art. 12 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, cu un nou alineat, respectiv alin. (3¹), astfel încât

prin act de identitate să se înțeleagă și pașaportul simplu electronic sau temporar cu menționarea adresei din țara de domiciliu, aflate în termen de valabilitate, eliberate/emise în conformitate cu prevederile *Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, cu modificările și completările ulterioare*.

II. Observații

1. Referitor la soluțiile normative cuprinse în Art. I pct. 1-9 din inițiativa legislativă, facem următoarele mențiuni:

Potrivit art. 6 alin. (1) și (4) din *Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, cu modificările și completările ulterioare*, pașapoartele sunt documente de călătorie, care fac dovada identității, cetățeniei, calității, precum și a dreptului titularului de a călători în străinătate, iar, potrivit art. 12 alin. (3) și art. 13 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, cărțile de identitate sunt acte de identitate, care fac dovada identității, a cetățeniei române, a adresei de domiciliu și, după caz, a adresei de reședință.

De asemenea, menționăm că „*adresa de domiciliu*” nu este un element de esență pașaportului, ci a actelor de identitate enumerate de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005*. Pașaportul nu are valența juridică de a face dovada adreselor de domiciliu ale cetățenilor români domiciliați în țară, această funcție revenind strict documentelor reglementate de ordonanța de urgență în discuție.

În context, se impune a fi evidențiat și faptul că, potrivit art. 2 alin. (2) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005*, evidența cetățenilor români cu domiciliul în România se ține după *principiul locului de domiciliu* al acestora (sens în care li se eliberează cărți de identitate/cărți electronice de identitate, în care se înscrie acest domiciliu din țara noastră) de către Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția Generală pentru Evidența Persoanelor, împreună cu serviciile publice comunitare de evidență a persoanelor.

În cazul cetățenilor români cu domiciliul în străinătate, așa cum stabilește art. 2 alin. (3) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005*, autoritățile naționale de evidență a persoanelor (sus-

menționate) pot întocmi doar o evidență „după principiul ultimului domiciliu avut în țară și după reședința declarată în România”.

Astfel, după cum rezultă și din cuprinsul art. 9 alin. (4) lit. e) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005*, evidența efectivă a cetățenilor români cu domiciliul în străinătate se ține și se actualizează exclusiv de către Direcția Generală de Pașapoarte, această evidență raportându-se, pentru motivele mai sus expuse, strict la statul de domiciliu înscris în pașaportul românesc cu menționarea domiciliului în străinătate (informațiile cu privire la persoanele care dobândesc sau dețin statutul de cetățean român cu domiciliul în străinătate sunt comunicate ulterior autorităților de evidență a persoanelor, pentru actualizarea Registrului național de evidență a persoanelor).

Subliniem că rațiunea cadrului normativ național în vigoare este justificată de faptul că nicio autoritate română nu are posibilitatea de a gestiona/atesta/verifica adrese efective (și, implicit, schimbările ulterioare ale acestor adrese) în cazul cetățenilor români care domiciliază în străinătate.

Astfel, raportat la intenția inițiatorilor propunerii legislative, în sensul de a se consemna în pașapoartele românești cu menționarea statului de domiciliu adresa efectivă de domiciliu din străinătate, nu identificăm niciun fel de argumente, care să aibă la bază capacitatea oricărei autorități din România de a gestiona și verifica realitatea unor adrese de domiciliu din diverse state ale lumii.

În context, este de subliniat faptul că majoritatea documentelor oficiale eliberate de autoritățile străine, acceptate de statul român spre a face dovada statului de domiciliu, în cazul solicitărilor de eliberare a pașapoartelor simple electronice/temporare cu menționarea domiciliului în străinătate, nu consemnează adresa efectivă, ci doar statul de domiciliu (stat care se și tipărește în pașaport).

Or, raportat la inițiativa legislativă, în cazul în care s-ar intenționa ca înscrierea adreselor de domiciliu din străinătate în cuprinsul pașapoartelor să se facă în baza unor declarații ale solicitanților, s-ar ajunge la o situație de vădită discriminare în raport cu cetățenii români domiciliați în țară, cărora li se solicită documente oficiale, doveditoare ale domiciliului în România, eliberate de autoritățile statului, în scopul eliberării cărții de identitate/cărții electronice de identitate în care să fie consemnat acest domiciliu.

Având în vedere cele mai sus expuse, în mod evident, o eventuală consemnare în pașapoartele românești (sau în orice alte acte oficiale de

evidență a persoanelor) a unei adrese de domiciliu din străinătate, ar induce arbitrariul, nesiguranța și ar genera vulnerabilități majore, prin raportare la necesitatea ca autoritățile statului român să dețină o evidență corectă a cetățenilor săi, în condițiile reglementate de cadrul normativ statal. Acestea sunt aspecte care, practic, se circumscriu motivelor care țin de ordinea publică națională, ordine care ar fi semnificativ afectată prin eliberarea unor pașapoarte ce ar consemna adrese din străinătate neverificabile sau fictive.

Așadar, raportat la cadrul normativ în vigoare [art. 34 alin. (6) din *Legea nr. 248/2005*], subliniem faptul că, întrucât odată cu eliberarea unui pașaport românesc cu menționarea statului de domiciliu, adresa de domiciliu din țară (România) nu mai este validă (nu mai există ca domiciliu), cetățeanului care solicită emiterea unui astfel de document de călătorie, în mod corect, i se retrage actul de identitate (cartea de identitate), care consemnează adresa din România, pașaportul, prin natura sa juridică, neputând consemna adresa efectivă din străinătate.

Totodată, nu considerăm oportună soluția propusă de inițiatori, în sensul aplicării unei etichete autoadezive pe pașaportul simplu electronic/temporar, deoarece posibilitatea compromiterii autocolantului constituie un risc și poate compromite securitatea documentului de călătorie. De altfel, utilizarea colantelor autoadezive în pașaport nu reprezintă o practică recomandată la nivelul cadrului normativ european.

2. În ceea ce privește soluția normativă cuprinsă la Art. II pct. 1 din inițiativa legislativă precizăm următoarele:

Regimul juridic al eliberării actelor de identitate este reprezentat de dispozițiile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2005*, coroborate cu cele ale *Normelor metodologice de aplicare unitară a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, precum și pentru stabilirea formei și conținutului actelor de identitate, ale dovezii de reședință și ale cărții de imobil*, aprobate prin *Hotărârea Guvernului nr. 295/2021*.

Potrivit cadrului legal invocat, în situația cetățenilor români care au domiciliul în străinătate și locuiesc temporar în România, este reglementată posibilitatea eliberării unei cărți de identitate provizorii, act de identitate care are, pe teritoriul statului român, puterea juridică a cărții de identitate.

Astfel, pentru valorificarea unor drepturi ori îndeplinirea unor obligații, în situația cetățenilor români care au domiciliul în străinătate și locuiesc temporar în România, legiuitorul a acordat posibilitatea eliberării unei cărți de identitate provizorii, act care are puterea juridică a unui act de identitate, instituțiile publice sau persoanele juridice de drept privat având obligația de a-l recunoaște.

Totodată, actele normative invocate mai sus nu instituie un anume tratament în favoarea sau defavoarea cetățenilor români, în funcție de declarațiile aferente stabilirii domiciliului.

De asemenea, reiterăm dispozițiile art. 6 alin. (4) din *Legea nr. 248/2005*, potrivit căroră: „*Documentele de călătorie prevăzute la alin. (1) sunt proprietatea statului român și fac dovada identității, cetățeniei, calității, precum și a dreptului titularului de a călători în străinătate*”.

Așadar, și pașaportul românesc (implicit pașaportul cu menționarea domiciliului în străinătate) este, potrivit dispozițiilor legale invocate, document care face dovada identității titularului atât în fața autorităților române, cât și în fața autorităților străine, precum și în raporturile cu orice alte entități publice sau private.

De asemenea, așa cum am menționat anterior, evidența cetățenilor români se ține în Registrul Național de Evidență a Persoanelor, după *principiul locului de domiciliu* din țară (în cazul cetățenilor români cu domiciliul în România), respectiv după *principiul ultimului domiciliu* avut în țară și după reședința declarată în România, după caz (în situația cetățenilor români care și-au stabilit domiciliul în străinătate). Rațiunea unei astfel de reglementări este lesne explicabilă, în prezent autoritățile române neavând posibilitatea de a gestiona, atesta sau verifica adrese efective în cazul cetățenilor români care domiciliază în străinătate.

Potrivit dispozițiilor *Ordonanței Guvernului nr. 84/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor, cu modificările și completările ulterioare*, coroborate cu cele ale *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2005*, instituțiile abilitate ale statului român să elibereze acte de identitate sunt serviciile publice comunitare de evidență a persoanelor, aflate în coordonarea metodologică a Direcției Generale pentru Evidența Persoanelor.

Pe de altă parte, conform dispozițiilor *Ordonanței Guvernului nr. 83/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare pentru eliberarea și evidența pașapoartelor, cu*

modificările și completările ulterioare, coroborate cu cele ale *Legii nr. 248/2005*, serviciile publice comunitare pentru eliberarea și evidența pașapoartelor sunt abilitate să elibereze numai documente de călătorie (care, la rândul lor, fac dovada identității, fiind, deci, documente de identitate).

Ca urmare, propunerea legislativă ar presupune abilitarea a două entități publice distincte să emită două acte de identitate diferite, care ar avea aceeași valență juridică, ambele atestând identitatea, cetățenia și domiciliul cetățenilor români.

3. Din perspectiva normelor de tehnică legislativă, referitor la prevederile propuse la art. I din inițiativa legislativă, constatăm că:

- intenția de reglementare vizează modificarea tuturor alineatelor art. 34 din *Legea nr. 248/2005*, ceea ce impunea ca intervenția legislativă să vizeze modificarea articolului în întregime, cu redarea noii forme;

- atât completarea propusă la art. I pct. 6 cât și norma de la art. I pct. 9 reprezintă dispoziții tranzitorii și finale, proprii actului modificator, astfel încât în considerarea art. 47 alin. (4) coroborat cu art. 54-55 din *Legea nr. 24/2000*, era necesar ca acestea să fie redactate la finalul actului, numerotate cu cifre romane.

Semnalăm că, în prezent, pe agenda de lucru a Parlamentului se află, în diverse faze ale procedurii legislative parlamentare, numeroase propuneri legislative cu obiect de reglementare similar, motiv pentru care apreciem că, în ideea unei reglementări coerente, clare și previzibile, soluțiile propuse ar putea face obiectul unor amendamente aduse propunerilor aflate în fază avansată de analiză legislativă. Cu titlu de exemplu menționăm propunerile legislative B73/2023 - *Propunere legislativă pentru modificarea articolului 5 din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale*, B549/2018 (Plx. 172/2019 - *Propunere legislativă pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români*).

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Nicolae-Ionel CIUCĂ

~~PRIM-MINISTRU~~

Doamnei senator **Alina-Ștefania GORGHIU**
Vicepreședintele Senatului